

**Hanserecesse, Band I, ogsaa under Titelen: Die Re-
cesse und andere Akten der Hansetage von
1256—1430, Band I, — herausgegeben durch
die historische Commission bei der Kgl. (Baye-
rischen) Academie der Wissenschaften. Leipzig.
Duncker & Humblot. 1870.**

Det Baierske Videnskabs Selskabs historiske Kom-
mission, — et Monster for andre lignende Samfund i planmæs-
sig Virksomhed og kraftigt fortsat Arbeide, — har endeligt
ifjor opnaaet at kunne forelægge Offentligheden det oven-
nævnte Værk. Den har derhos været heldig nok til næsten
ganske at undgaae Sporene af et gjentaget Skiftende af Med-
arbeidere, om end denne Omstændighed har forhalet Offent-
liggjørelsen ud over det først bestemte Maal. Allerede 1859
blev nemlig Udgivelsen vedtaget efter Forslag af Lappenberg,
idet Samlingen og Ordningen af Stoffet blev overdraget til
Junghans under Lappenbergs egen Ledelse. Begge disse
Mænd afgik imidlertid ved Døden, inden Arbeidet havde
naaet sin første foreløbige Afslutning, og en ny Medarbejder,
Professor Frensdorff, maatte paa Grund af andre Forretnin-
ger frasige sig Arbeidet. At dette dog nu er udkommet,
skyldes atter en ny Medarbejder, Dr. Koppmann, hvem den
danske og nordtyske Historie allerede forud er i Gjæld til
for særdeles værdifulde Arbeider, og som i det foreliggende
Værk paaany har aflagt et smukt Vidnesbyrd om udholdende
Flid, samvittighedsfuld Undersøgelse og fordomsfri Betragtning.

Naar Titelen nærmest angiver Hansarecesserne som Vær-
kets Gjenstand, er dette at forstaae i en meget udvidet Be-
tydning af Ordet. Til Recesserne er der nemlig knyttet et
saadant Apparat af supplerende Aktstykker, at vi her snarere
have for os et Diplomatarium for Hansa-Forbundet som saa-
dant. Hidtil foreligger imidlertid kun Tiden til og med 1370,
hvor allerede den af Lappenberg besørgede anden Deel af
Sartorius's *Urkundliche Geschichte des Ursprungs der Deut-
schen Hanse* har fremlagt det væsentligste Materiale. For
den Historiker, der er hjemme i hiint Hovedværk og i de

ovrige nordiske, lieflandske og nordtydske Udgaver af Diplomer, vil der derfor ikke være noget betydeligere Udbytte af nye Oplysninger at vente. Men deels er Materialet her haade forøget og tildeels gjengivet i bedre Aftryk, deels er det samlet i større Fuldstændighed end nogetsteds tilforn, saa at selv det udkomne første Bind maa regnes for en ualmindeligt vigtig og væsentlig Berigelse af Nord-Europas historiske Literatur.

Hvad specielt den danske Historie angaaer, behøver der ikke her at gjøres opmærksom paa, af hvilken Betydning det vil være at faae en saavidt muligt tro Fremstilling af Hansaforbundets Udvikling og Skjæbne i Tidernes Løb. Men her gjælder det tillige, at de foreliggende Aktstykker kun i ringere Grad kunne bringe væsentlige Berigelser af det allerede Kjendte. I Suhms Historie have vi nemlig det samme Materiale kjendt og benyttet indtil Aar 1400, og da det er den samme berømte Kodex paa Ledreborg, som Suhm — rigtignok kun i Afskrift — har brugt ved sin Udarbeidelse, og som er Hovedkilden for den her anmeldte Udgave, er der saameget mindre Anledning til at undres over ikke at træffe endnu talrigere nye Fakta fremdragne, end der dog findes. Men om vi end ikke havde Andet at takke for, end at Materialet her er fuldstændigt tilstede og lagt til Rette af en kyndig Haand, vilde dog allerede dette være Grund nok til Paaskjønnelse, selv om Fortsættelsen ikke stillede i nær Udsigt.

Idet vi saaledes med Tak modtage det smukke Arbeide, imødesee vi med megen Forventning, hvad der fremdeles er lovet, og vi ønske den unge Raabefulde Udgiver Lykke med hans Gjerning og Glæde af dens Udførelse.

Frederik Krarup.